

Hoofdstuk 3.1

Van God (Algemeen)(1)

- De natuur leert ons dat er een God is (Hfd. 1)
 - NGB Art. 1: Ten eerste door de schepping, ... ; overmits deze voor onze ogen is als een schoon boek,... die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, ...
 - De Bijbel maakt ons bekend wat God is (Hfd. 2)
 - NGB Art. 2: Ten tweede geeft Hij Zichzelf ons nog klaarder en volkomener te kennen door Zijn heilig en Goddelijk Woord, te weten, zoveel als ons van node is in dit leven, tot Zijn eer en de zaligheid der Zijnen.
1. God is een Geest (v/a 1)
 - *Joh. 4:24: God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.*
 2. God is volmaakt (volkomen, zonder gebrek)
 - *Matth. 5:48: Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.*
 3. God is oneindig (zonder beperkingen of grenzen)
 - *Jer. 23:24: Vervul Ik niet den hemel en de aarde?*
 - Waardoor zijn kinderen geen gebrek leiden
 - *Ps. 16:5: De HEERE is het deel mijner erve, en mijns bekers; Gij onderhoudt mijn lot.*

Van God (Algemeen)(2)

- Een geest is een levend wezen zonder lichaam met verstand en wil
- Er zijn meer geesten:
 - engelen (goede geesten)
 - duivelen (boze geesten)
 - ziel van de mens
- Deze allen zijn:
 - Geschapen
 - Afhankelijk van hun Schepper
 - Tot in eeuwigheid, maar niet van eeuwigheid
- God daarentegen is:
 - Ongeschapen
 - *Jes. 40:28: Hebt gij niet gehoord dat de eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, noch moede noch mat wordt?*
 - Onafhankelijk
 - *Job 9:12: Wie zal tot Hem zeggen: Wat doet Gij?*
 - Van eeuwigheid tot eeuwigheid
 - *Psalm 90:2: ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God.*

Van God (Algemeen)(3)

- God openbaart Zichzelf in de Bijbel in (v/a 3):
 - Zijn Wezen (deze les)
 - Zijn Namen (Hfd. 3.2)
 - Zijn eigenschappen (Hfd. 3.3)
 - Zijn Personen (Hfd. 3.4)
- Wat leert de Bijbel ons over God?
 1. Hij is een levend Wezen, begiftigd met verstand, wil en macht, Die aanbeden wil EN moet worden
 - *Joh. 4:24: God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.*
 - Kantt. bij deze tekst: Dat is, een geestelijk, onzienlijk Wezen, en wil daarom gediend worden met een dienst die met Zijn natuur overeenkomt.
 2. Een levend Wezen, maar niet in lichamelijke zin (v/a 3)
 - *Spr. 8:14: Raad en het wezen zijn Mijne; Ik ben het Verstand, Mijne is de sterkte.*
- Waarvan wij ons geen aardse gedachten kunnen en mogen maken
 - *Psalm 50:21: gij meent dat Ik ten enenmale ben gelijk gij*

Van God (Algemeen)(4)

- God is een volmaakte oneindige Geest
 - Gaat menselijke bevassing ver te boven
 - *Psalm 139:6: De kennis is mij te wonderbaar; zij is hoog, ik kan er niet bij.*
- Niet te begrijpen
 - *Job 36:26: Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet.*
 - Maar wel te kennen (voor zover tot de zaligheid nodig is)
 - *Joh. 10;14: en Ik ken de Mijnen en word van de Mijnen gekend.*
- Niet te doorgronden
 - *Jes. 40:28: Er is geen doorgronding van Zijn verstand.*
 - Maar niet tegen ons verstand
 - *Rom. 12:1: welke is uw redelijke godsdienst*
- Onmogelijk door een mens te beschrijven
 - *Jes. 40:25: Bij wien dan zult gijlieden Mij vergelijken, dien Ik gelijk zij?*
 - Daarom ook niet af te beelden
 - H.C. v/a 97: God kan en mag in generlei wijze afgebeeld worden

Van God (Algemeen)(5)

- Toch worden in de Bijbel aan God lichaamsdelen toegeschreven (v/a 2)
 - Deze voorbeelden zijn oneigenlijk
 - Dienen om ons iets van Hem te laten kennen
 - *Joh. 3:12: Indien Ik ulieden de aardse dingen gezegd heb en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven indien Ik ulieden de hemelse zou zeggen?*
- Voorbeelden:
- Zijn hand = Zijn almacht
 - *Joh. 10:28: En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.*
- Zijn aangezicht = Zijn gunst of toorn
 - *Ps. 69:18: “En verberg Uw aangezicht niet van Uw knecht, want mij is bange; haast U, verhoor mij.”*
- Zijn arm = Zijn kracht of vermogen
 - *Ex. 15:16: “Verschrikking en vrees zal op hen vallen; door de grootheid van Uw arm zullen zij verstommen, als een steen.”*

Van God (Algemeen)(6)

Voorbeelden (vervolg)

- **Zijn voeten = Zijn overalometegenwoordigheid en vaardigheid tot hulp**
 - *Psalm 145:18: De HEERE is nabij allen die Hem aanroepen, allen die Hem aanroepen in der waarheid.*
- **Zijn ogen = Zijn alwetendheid**
 - *Spr. 15:3: De ogen des HEEREN zijn in alle plaats, beschouwende de kwaden en de goeden.*
- **Zijn oren = Zijn nauwkeurige opmerkzaamheid**
 - *Psalm 34:16: De ogen des HEEREN zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep.*
- **Verder ook nog:**
 - Zijn mond (1 Kon. 8:15)
 - Zijn neus (Ex.15:8)
 - Zijn vinger (Ex. 8:19)
 - Zijn hart (Job 10:13)
 - Zijn ingewand (Jer. 31:20)

Van God (Algemeen)(7)

- God moet gekend worden in Zijn Wezen (v/a 3.1)
- Niet alleen verstandelijk, maar ook geestelijk (bevindelijk)
 - *Joh. 4:24: God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid*
- Er is maar één Goddelijk Wezen (v/a 5)
 - *Deut. 6:4: Hoor Israë! De Heere onze God is een enig Heere.*
 - *1 Tim. 2:5: Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus,*
- God openbaart Zich in Zijn Woord en werken
 - *Ex. 3:14: En God zeide tot Mozes: IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL*
- Waarom geloven velen niet dan (meer) in die ene God?
 - Door de zondeval in het Paradijs
 - *Rom. 1:21: Omdat zij God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen, en hun onverstandig hart is verduisterd geworden.*

Van God (Algemeen)(8)

- Na de zondeval en voor de zondvloed:
 - Geen afgodendienst
 - Wel ongeloof en godverzaking
- Na de zondvloed tot op heden:
 - Veel-godendom (het polytheïsme van Grieken en andere oude volken)
 - Twee-godendom (een goede en een kwade god (Manicheen))
 - Verering afgoden (Islam, Boedisme enz.)
 - Bijgeloof (o.a. in roomse kerk, maar ook occultisme)
 - Modern heidendom (mensen als goden vereerd – ook in de sport)
- Nu toename van bruto ongeloof:
 - Atheïsten ontkennen het bestaan van God als bestaand Wezen
 - *Psalm 14:1: De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God.*
 - Deïsten denken dat God het geschapene aan de natuurwetten overlaat
 - Agnosten hebben een onbestemd godsbegrip
 - Pantheïsme meent dat God aanwezig is in alles wat bezielde is
 - Materialisme verafgood zelfs de stof

Van God (Algemeen)(9)

- De Bijbel spreekt toch over meerdere goden (v/a 6)?
 - *Ex. 20:3: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben (*
 - Deze tekst (tweede gebod) verbiedt afgodendienst (in welke vorm dan ook)
- Er zijn meer teksten die over ‘goden’ spreken.
 - Soms betreft het afgoden
 - *2 Kon. 1:3: Is het omdat er geen God in Israël is, dat gijlieden heengaat om Baäl-Zebub, den god van Ekron, te vragen?*
 - Soms overheden of rechters
 - *Psalm 82:1: Hij oordeelt in het midden der goden.*
- Toch is maar één ware God
 - *1 Kor. 8:5-6: Want hoewel er ook zijn die goden genaamd worden, hetzij in den hemel, hetzij op de aarde (gelijk er vele goden en vele heren zijn), Nochtans hebben wij maar één God, den Vader, uit Welken alle dingen zijn en wij tot Hem; en maar één Heere, Jezus Christus, door Welken alle dingen zijn en wij door Hem.*
 - Geloofsbelijdenis Nicea: Ik geloof in één God, den almachtigen Vader, Schepper des hemels en der aarde

Van God (Algemeen)(10)

- Godsbestaan is niet te bewijzen
 - Zie o.a Catechismus Ds G.H.Kersten, zondag 8, punt 1
- We hebben een geloofsleer, geen begripsleer
- Het geloof aanvaardt wat het verstand nooit kan bevatten
 - *Hebr. 11:1: Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der zaken die men niet ziet.*
- Er zijn wel bruikbare ‘bewijzen’:
 1. Kosmologisch bewijs
 - Alles wat een begin heeft moet een oorzaak hebben
 - *Rom. 1:20: Want Zijn onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn;*
 2. Ontologisch bewijs
 - Mensen denken over God en daarom bestaat Hij ook
 - *Rom. 1:19: Overmits hetgeen van God kennelijk is, in hen openbaar is; want God heeft het hun geopenbaard.*

Van God (Algemeen)(11)

Bruikbare 'bewijzen' (vervolg)

3. Teleologisch bewijs

- De schepping kan zichzelf niet ontwikkelen

– *Hand. 14:17: Hoewel Hij nochtans Zichzelve niet onbetuigd gelaten heeft, goeddoende van den hemel, ons regen en vruchtbare tijden gevende, vervullende onze harten met spijs en vrolijkheid.*

4. Moreel bewijs

- Mensen hebben een besef van goed en kwaad

– *Rom. 2:14-15: Want wanneer de heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen die der wet zijn ... Als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun consciëntie medegetuigende, ...*

5. Historisch bewijs.

- Op de hele wereld is geen volk dat niet godsdienstig is
- God bestaat en alle mensen, ook zijn vijanden, zullen verantwoording voor Hem moeten afleggen

– *Ps. 21:9: Uw hand zal alle vijanden vinden; uw rechterhand zal uw haters vinden.*

Van God (Algemeen)(12)

Huiswerkvraag

- Hoe kunnen we een atheïst (iemand die ontkent dat er een Goddelijk Wezen is) ervan overtuigen dat God bestaat?

Hoofdstuk 3.2

Van Gods Namen (1)

- Waarom hebben mensen een naam nodig?
 - Om onderscheid te maken (v/a 2)
- God heeft geen Namen nodig
 - God heeft niemand die Hem gelijk is (v/a 1)
 - *Gen. 32:29: En Jakob vraagde en zeide: Geef toch Uw Naam te kennen. En Hij zeide: Waarom is het dat gij naar Mijn Naam vraagt?*
 - *Richt. 13:18: En de Engel des HEEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar Mijn Naam? Die is toch wonderlijk.*
- Toch heeft God in de Bijbel meerdere Namen
 - Waarom? (v/a 3):
 1. Om zich te onderscheiden van afgoden
 - *1 Kor. 8:5-6: Want hoewel er ook zijn die goden genaamd worden, hetzij in den hemel, hetzij op de aarde (gelijk er vele goden en vele heren zijn), Nochtans hebben wij maar één God,*
 2. Om iets van Zichzelf aan ons bekend te maken
 - *Joh. 17:6: Ik heb Uw Naam geopenbaard den mensen die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt.*

Van Gods Namen (2)

- Oudtijds hadden namen dikwijls een betekenis
 - Vervulling van een belofte
 - B.v. Izak = Jitschak. God gaf hem dezen naam, vanwege het lachen van zijn vader Abraham (Gen. 17:17)
 - *Gen. 17:19: Voorwaar, Sara, uw huisvrouw, zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam noemen Izak*
 - Omstandigheden bij de geboorte
 - B.v. Ben-oni = zoon der smarten, wordt Benjamin = zoon der vertroosting
 - *Gen. 35:18: En het geschiedde als haar ziel uitging (want zij stierf), dat zij zijn naam noemde Ben-oni; maar zijn vader noemde hem Benjamin*
 - Een karakterschets
 - B.v. Jacob = hielenlichter of bedrieger
 - *Gen. 25:26: En daarna kwam zijn broeder uit, wiens hand Ezaus verzenen hield; daarom noemde men zijn naam Jakob*
 - Een wens: Bijna alle namen die eindigen met 'el'
 - B.v. Daniël = God is (mijn) Rechter

Van Gods Namen (3)

- Ook Gods Namen hebben een betekenis (v/a 4)
- Daarin openbaart Hij iets van Zichzelf
 - *Jes. 9:5: en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst*
 - **Maakt bekend Wie Hij is**
 - *Gen. 17:1: Ik ben God de Almachtige; wandel voor Mijn aangezicht en zijt oprecht.*
 - **Openbaart wat Hij doet**
 - *Jer. 23: 24: vervul Ik niet den hemel en de aarde? spreekt de HEERE.*
- **In Zijn Namen drukt God Zijn Wezen uit**
 - *Spr. 8:14: Raad en het wezen zijn Mijne; Ik ben het Verstand, Mijne is de sterkte.*
Amos 3:13; Hoort en betuigt in het huis Jakobs, spreekt de Heere HEERE, de God der heirscharen
- **Waarom meerdere Namen voor God?**
 - **Wegens Zijn grootheid en onze nietigheid**
 - *Neh. 1:5: Och HEERE, God des hemels, Gij grote en vreselijke God, Die het verbond en de goedertierenheid houdt dien die Hem liefhebben en Zijn geboden houden.*

Van Gods Namen (4)

Betekenis van de Gods Namen (I)

1. **God (de Machtige)** (Hebr. El of Eloah. Grieks Theos)
 - *Num. 12:13 Mozes dan riep tot den HEERE, zeggende: O God, heel haar toch.*
 - De Naam God wijst niet op een ambt (v/a 6)
 - Er zijn meerdere koningen, keizers enz.
 - Er is maar één God
 - *1 Tim. 2:5: Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen*
 - Zijn Naam is Zijn Wezen
 - *Micha 6:9: ... (want Uw Naam ziet het wezen)*
 - Toch wordt deze naam (god) wordt ook gegeven aan:
 - Afgoden (Jes. 45:20)
 - Engelen (Gen. 16:13)
 - Overheden (Psalm 82)
 - De duivel (2 Kor. 4:4)
 - Dit is in oneigenlijke zin omdat ze een bepaalde (afgeleide) macht bezitten (v/a 7)

Van Gods Namen (5)

Betekenis van de Gods Namen (II)

2. God (de Algenoegzame, de Schepper) (Hebr. Elohim)
 - *Gen. 1:1: In den beginne schiep God den hemel en de aarde.*
 - Elohim is meervoud van El.
 - Daarom staat er:
 - *Gen. 1:26: En God zeide: Laat Ons mensen maken, naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis*
 - Kantt. God spreekt in het meervoud, ... om ons aan te wijzen de Goddelijke Drie-eenheid, en de waardigheid van dit laatste schepsel des mensen.
 - *Pred. 12:1: En gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap*
 - Kantt.: Het Hebreeuwse woord 'Schepper' staat in het meervoud
 - Deze meervoudsvorm ziet dus ook op de Drie-eenheid van de goddelijke Personen
 - Wordt nader behandeld in Hfd 3.4
 - Naam God (El en Elohim) bijna 3000x in de Bijbel (v/a 5)

Van Gods Namen (6)

Betekenis van de Gods Namen (III)

3. God de Almachtige (Hebr. El-Schaddai. Gr. Pantokrator)

- *Gen. 17:1: zo verscheen de HEERE aan Abram en zeide tot hem: Ik ben God de Almachtige;*
- Met deze naam openbaarde de Heere zich vooral aan de aartsvaders
 - *Ex. 6:2: En Ik ben Abraham, Izak en Jakob verschenen als God de Almachtige; doch met Mijn Naam HEERE ben Ik hun niet bekend geweest.*

4. Heere (Bezitter, Gebieder) (Hebr. Adonai. Gr. Kurios)

- In Oude en Nieuwe Testament vertaald als Heere
 - *Jes. 51:22: Alzo zegt uw Heere, de HEERE en uw God,*
 - *2 Petr. 2:1: ook den Heere, Die hen gekocht heeft, verloochenende,*

5. HEERE (Heere) der heirscharen (Hebr. Jehova Zebaoth)

- *Jes. 1:9: Zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten*
- *Jak. 5:4: en het geschrei dergenen die geoogst hebben, is gekomen tot in de oren des Heeren Zebaoth.*

Van Gods Namen (7)

Betekenis van de Gods Namen (IV)

6. De Allerhoogste, Verhevene (Hebr. Eljoon. Gr. Hupsistos)

- *Gen. 14:18: en hij was een priester des allerhoogsten Gods.*
- *Hand. 7:48: Maar de Allerhoogste woont niet in tempelen met handen gemaakt*

7. Vader

- Als God en Vader van de schepping
 - *Mal. 2:10: Hebben wij niet allen één Vader? Heeft niet één God ons geschapen?*
- Als Vader van het volk Israel
 - *Jes. 63:16: Gij, o HEERE, zijt onze Vader, onze Verlosser vanouds af is Uw Naam van het volk Israël*
- Als Vader van Christus
 - *Luk. 23:46: En Jezus roepende met grote stem, zeide: Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest*
- Als Vader van de uitverkorenen (door Christus)
 - *Matth. 5:48: Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is.*
 - *H.C. v/a 120: dat God onze Vader door Christus geworden is*

Van Gods Namen (8)

Betekenis van de Gods Namen (V)

8. HEERE (Hebr. JHWH, Jehova, Jahweh)

- Deze Naam wordt vertaald als:
 - **IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL**
 - *Ex. 3:14: En God zeide tot Mozes: IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL*
 - Deze Naam geeft het Wezen Gods (het Zelf-zijn) aan
 - Zijn onveranderlijkheid en getrouwheid v/a 10)
 - De God die er altijd was
 - De God die er altijd is
 - De God die er altijd zijn zal
 - De Onveranderlijke en de Getrouwe Verbondsgod
 - *Mal. 3:6: Want Ik, de HEERE, word niet veranderd*
 - Deze Naam ziet vooral op het rijk der genade
 - *Psalm 103: 17: Maar de goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen*
 - *Gen. 34:6: HEERE HEERE, God, barmhartig en genadig; lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid;*

Van Gods Namen (9)

- **HEERE** of Jehovah is de allerhoogste Naam (v/a 8 en 10)
 - Komt geen enkel schepsel toe (v/a 9)
 - *Jes. 42:8: Ik ben de HEERE, dat is Mijn Naam; en Mijn eer zal Ik aan geen ander geven*
 - Noch afgoden (in welke vorm dan ook)
 - *Jes. 42:82: noch Mijn lof den gesneden beelden.*
- Christus mag Jehovah genoemd worden (v/a 11)
 - Hij is waarachtig God
 - *1 Joh. 5:20: Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven.*
 - Die profetisch reeds Jehovah genoemd werd
 - *Jer. 23:6: en dit zal Zijn Naam zijn, waarmee men Hem zal noemen: De HEERE ONZE GERECHTIGHEID.*
- **HEERE** (Jehovah) komt in O.T. ruim 6800x voor
- Twee vragen:
 1. Waarom wordt die Naam in de Statenvertaling niet gebruikt?
 2. Waarom komt deze Naam niet in het N.T. voor?
 - Antwoord volgend blad

Van Gods Namen (10)

1. Waarom in Statenvertaling deze Naam niet gebruikt?
 - Juiste spelling en uitspraak is verloren gegaan
 - Hoe kan dat gebeurd zijn?
 - De Hebreeuwse taal kende slechts medeklinkers
 - De Naam werd geschreven als JHWH
 - Omdat de Joden deze Naam niet gebruikten (vrees voor misbruik) wist niemand de juiste spelling en uitspraak meer
 - Men gebruikte in de praktijk de Naam Adonia (Hebr.) en Kurios (Gr.) wat Bezitter of Gebieder betekent = vertaald als Heere
 - In de Griekse vertaling van het O.T. (Septuaginta) werd voor Jehova en Adonia het woord Kurios gebruikt
 - Het is in Gods voorziening beleid dat de spelling en uitspraak van de Naam Jehovah verloren is gegaan
 - Het heeft Gods goedkeuring om in het N.T. Heere voor zowel Jehovah als Adonia te gebruiken; zie b.v.:
 - *Psalm 110:1: De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken*
 - *Luk. 20;42: En David zelf zegt in het boek der Psalmen: De Heere heeft gezegd tot mijn Heere*

Van Gods Namen (11)

- Misbruik en lastering is een grote zonde
 - Omdat Gods Naam het Wezen van God Zelf is
 - *Lev. 24:11: Toen lasterde de zoon der Israëlitische vrouw uitdrukkelijk den NAAM en vloekte*
 - *H.C. v/a 100; want er is geen groter zonde, noch die God meer vertoornt, dan de lastering Zijns Naams; waarom Hij die ook met den dood te straffen bevolen heeft.*
- Gebruik van Gods Naam is een plicht
 - Om Hem te dienen en te eren
 - *Psalm 72:11: Ja, alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen, alle heidenen zullen Hem dienen.*
 - Om Hem te loven
 - *Psalm 52:11: Ik zal U loven in eeuwigheid,*
 - Om Hem te prijzen
 - *Psalm 146:1: HALLELUJAH . O mijn ziel, prijs den HEERE.*

En geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld. Amen, ja amen.

(Psalm 72:19)

Van Gods Namen (12)

Huiswerkvraag

- Wat is Gods grootste Naam?
- En waarom?